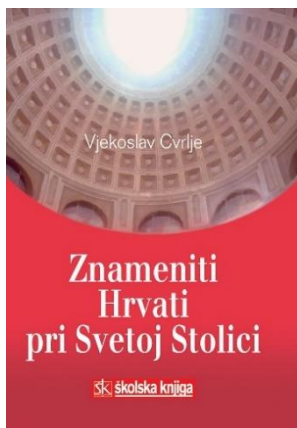

Neke od preporučenih knjiga iz POVIJESTI i GEOGRAFIJE u školskoj knjižnici (ovo je samo mali izbor iz bogate zbirke knjiga iz ovoga stručnog područja kao i beletristike)

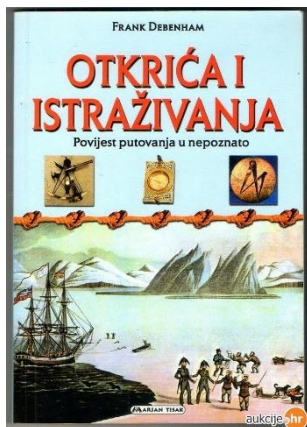
Cvrnje, Vjekoslav: Znameniti Hrvati pri Svetoj stolici

Vjekoslav Cvrnje ugledni diplomat i veleposlanik pri Svetoj Stolici, u ovoj je knjizi opisao raznovrsnu djelatnost hrvatskih ljudi na crkvenome, kulturnom, političkom i znanstvenom području, koji su stoljećima djelovali pri Svetoj Stolici i u središnjim ustanovama Katoličke crkve. Uz znamenite Hrvate autor opisuje i ulogu Crkve, diplomatske misije, hrvatske latiniste, te glagoljašku kulturu u Hrvatskoj. Knjiga Znameniti Hrvati pri Svetoj Stolici dr. sc. Vjekoslava Cvrnje, uglednog diplomata i veleposlanika pri Svetoj Stolici jedinstvena je riznica podataka o zaslužnim Hrvatima koji su se istaknuli na crkvenome, kulturnome, političkome i znanstvenom području djelujući pri Svetoj Stolici, ali i u širem europskom kontekstu. Knjiga obiluje informacijama o doprinosu Hrvata stvaranju europske civilizacije, upoznavajući čitatelja s trinaestostoljetnim vezama Svete Stolice i hrvatskog naroda.

Ćorić, Tomislav: Hrvatska žena u povijesti

Pisati o hrvatskoj ženi je nezahvalan i težak zadatak. Nije lako izreći svu silu ljubavi, brižnosti, zasluga i djela što su je Hrvatice iskazivale za hrvatsko, ali i ne samo za hrvatsko biće. Prikupio sam solidnu dokumentaciju, uglavnom o ženama iz novijeg vremena. Naime, o ženama iz starije hrvatske prošlosti manje je literature. U nazivu knjige je "poznatih i zaslužnih" hrvatskih žena. Dakle, prepoznatljivost od javnosti, stručne ili šire, i zaslužnost glavne su odrednice i temelji. Iza obje odrednice moraju biti javni rad i djela po kojima su ušle u ovu knjigu. Za veliki broj njih stoji, ili može stajati, neka od ovih odrednica: prva, pionirka, najstarija, najbolja, najveća, najpoznatija, najpopularnija, utemeljiteljica, promicateljica, nositeljica, istaknuta, zaslužna, velika, dobra, najljepša... Što se tiče kriterija izbora osoba te njihova leksikografskog tretmana, ni krvna, ni regionalna, ni zavičajna, ni svjetonazorska, ni profesionalna, čak ni nacionalna "zrnca" nisu bila odlučujuća. Jedini kriterij, po mom skromnom znanju i sudu, bio je prinos i prilog hrvatskom društvu i hrvatskoj baštini, bilo da su živjele na hrvatskom prostoru, bilo drugdje u svijetu.

Debenham, Frank: Otkrića i istraživanja

Povijest putovanja u nepoznato: Zašto čovjek istražuje i kako je učio istraživati? Istraživanje Amerike, Azije, Australije, Afrike. Izazov polova. Istraživanje svemira. Pretisak izdanja iz 1969. godine. "Otkrića i istraživanja" - interesantna, edukativna knjiga u kojoj su iznesena čovjekova otkrića, od daleke prošlosti, pa do današnjih dana. Knjiga obuhvaća i biografski materijal o istraživačima i karte putovanja svakog od njih. Pri kraju knjige govori se o brodovima i navigaciji, ali i najmodernijim istraživanjima svemira. Ova knjiga ne samo da je korisno štivo, već se i s užitkom čita. Knjiga opisuje čovjekova otkrića dijelova planete Zemlje koja su bila slučajna ili planirana. Opisano je razdoblje od prije 50 tisuća godina do današnjih napora koji se ulažu u istraživanje svemira. Ovo je bogato ilustriran prikaz najuzbudljivijih i najznačajnijih putovanja čovjeka u nepoznato. Detaljne karte u bojama omogućuju nam da slijedimo putovanja istraživača kopnom i morem od prehistorijskih vremena do današnjih dana. Uzbudljivo i poučno!

Gitman, Esther: Kad hrabrost prevlada

Kad hrabrost prevlada knjiga je o Židovima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i o hrabrim ljudima koji su ih, ponekad i pod cijenu života, spašavali. Teza je ove knjige da su tisuće građana NDH, unatoč upozorenjima vlasti da će biti oštro kažnjeni, riskirali svoje živote i živote članova svojih obitelji odlučivši se za spašavanje Židova. Istaknuto mjesto u tome nizu zauzima zagrebački nadbiskup, danas bl. kardinal Alojzije Stepinac. Esther Gitman uložila je mnogo napora u istraživanje arhivskoga gradiva, u razgovore s preživjelima ili njihovim potomcima te u otvoreno propitivanje literature kako bi saznala koji su sve ljudi, s kakvim moralnim predispozicijama i s kakvom maštovitošću spašavali Židove od sigurne propasti. Pronašla je da je bilo cijelih sela, tvorničkih kolektiva, ustaških časnika, seoskih župnika, časnih sestara i pojedinaca koji su riskirali svoje živote kako bi spasili tuđe. Bili su to uistinu časni, ali iznad svega hrabri ljudi, kojima do sada nije odavano dužno poštovanje i potrebna pozornost. Knjiga Kad hrabrost prevlada ispravlja tu povijesnu nepravdu, kao i snimljeni film.

Esther Gitman je rođena u židovskoj obitelji u Sarajevu iz kojeg je s majkom pobjegla ratne 1941. godine. Od 1972. godine živi u New Yorku, a od 1999. posvetila se znanstvenom proučavanju sudbine židovskog naroda u Pavelićevoj državi te je privukla pažnju hrvatske i svjetske javnosti dosad nepoznatim povijesnim dokumentima. Gitman znanstvenim argumentima progovara o hrabrim i čestitim pripadnicima hrvatskog naroda koji su stavljali svoj život na kocku da bi pomogli Židovima. Sniman u New Yorku, Zagrebu i Sarajevu film rekonstruirao osobni i znanstveni put kojim je prolazila Esther Gitman spoznajući istinu o spašenim pripadnicima njezinog naroda u NDH te će pokazati kako je branila teze o Hrvatima i Stepincu postavljene u doktorskoj disertaciji i knjizi. Poruka dr. Gitman i glavni motiv filma: Spašavanje Židova u NDH i uloga nadbiskupa Stepinca tema je koja zaslužuje internacionalizaciju da bi se u svijetu čula potpuna istina o hrvatskom narodu čiji su se hrabri predstavnici jedini u Europi tijekom Drugog svjetskog rata

otvoreno suprotstavili Hitlerovim rasnim zakonima. Dr. Gitman u svojoj knjizi ne umanjuje strahote i zločine koje su počinili ustaše tijekom NDH, ona naglašava da uvijek ima nade da se zlo pobijedi ako ima dobrih i odlučnih ljudi koji vole čovjeka kao čovjeka a ne zbog njegove rasne ili vjerske pripadnosti.

Gombrich, Ernst: Kratka povijest svijeta

Povijest čovječanstva, od neandertalaca do sloma komunizma u Istočnoj Europi, ispričana jasno i pregledno, bez površnih uopćavanja, a sve to na manje od tristo stranica! To je uspjelo Ernstu H. Gombrichu, autoru poznate "Povijesti umjetnosti", jedne od najprodavanijih knjiga svih vremena. Gombrich je tisućljeća svjetske povijesti ispisao kao uzbudljivu priču, tako zanimljivu da se čita u jednom dahu, poput najnapetijeg i najuzbudljivijeg pustolovnog romana. To je uspjelo Ernstu H. Gombrichu, autoru poznate "Povijesti umjetnosti", jedne od najprodavanijih knjiga svih vremena. Gombrich je tisućljeća svjetske povijesti ispisao kao uzbudljivu priču, tako zanimljivu da se čita u jednom dahu, poput najnapetijeg i najuzbudljivijeg pustolovnog romana. Divovski gušteri, neandertalski čovjek, religija starih Egipćana, kult zvijezda, Babilonska kula, opći potop, Kreta i labirint, Olimpijske igre, proročište u Delfima, važnost kineskog pisma, Hanibal, Kleopatra, širenje kršćanstva, mračni srednji vijek, vitezovi i konjanici, Džingis-kan i mongolski napadi, Ivana Orleanska, otkriće Amerike, progoni vještica, turska osvajanja, Američki rat za neovisnost, atomska bomba... Kratka povijest svijeta za mlade slavnog E. H. Gombricha, na zanimljiv i ponekad šaljiv način priča o svjetskoj povijesti, ne gubeći pri tom na znanstvenoj utemeljenosti.

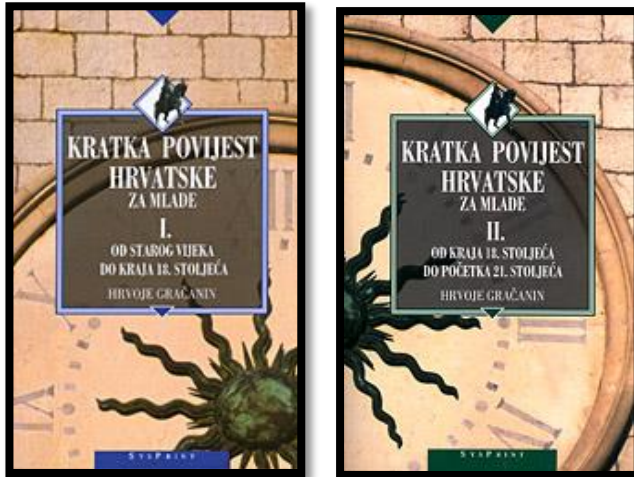

Gračanin, Hrvoje: Slavne povijesne ličnosti

Slavne povijesne ličnosti od starog do novog vijeka : 10 velikih osvajača i 10 slavni vladarica.

Knjiga na jednom mjestu sabire biografije pojedinih povijesnih ličnosti te ih tako čini dostupnijima i lakšima za čitanje i korištenje. Galerija slavni povijesni ličnosti odabranih za ovu knjigu - ukupno ih je dvadeset, deset muškaraca i deset žena - podijeljena je u dvije cjeline. Prva cjelina bavi se osvajačima, muškarcima koji su zapamćeni po osvajačkim i ratnim pothvatima (Aleksandar Veliki, Hanibal, Džingis-kan, Mehmed II. Osvajač, Hernán Cortés, Napoléon Bonaparte) ili su ratom znatno proširili države pod svojom vlašću (Hamurabi, Atila, Karlo Veliki, Sulejman Veličanstveni). Druga je cjelina posvećena vladaricama, znamenitim ženama koje su vladale u vlastito ime (Hatšepsut, Kleopatra VII., Elizabeta I., Kristina Švedska, Marija Terezija, Katarina Velika, Viktorija) ili su imale istaknuti utjecaj kao suvladarice i regentice (Olimpijada, Teuta, Teodora). Pokrivena su povijesna razdoblja od starog preko srednjeg do novog vijeka. Izuzmu li se babilonski kralj Hamurabi i mongolski vladar Džingis-kan,

sve prikazane ličnosti potječu s euro-sredozemnog prostora ili su ondje živjele. Povijest ispriповijedana u pojedinačnim životopisima postaje stvarnija, životnija i upečatljivija jer se slavne ličnosti otkrivaju kao ljudi od krvi i mesa, sa svojim vrlinama i manama, mudrostima i ludostima, željama i htijenjima.

Gračanin, Hrvoje: Kratka povijest Hrvatske za mlade, I. i II.

Prvi svezak knjige «Kratka povijest Hrvatske za mlade» opisuje prilike na hrvatskom povijesnom prostoru, od starog vijeka do kraja 18. stoljeća. Kroz zanimljivo i uzbuđljivo štivo iscrpno upoznajte velikane hrvatske prošlosti. Knjiga obiluje i nepovijesnim podacima, koje ne možete pronaći u svakoj enciklopediji, a dodatno upotpunjuju

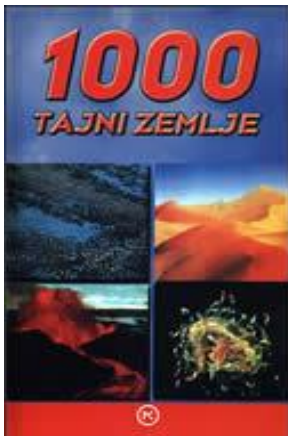
sliku o nekoj osobi ili događaju. Ova je knjiga vremeplov koji će vas provesti kroz više ili manje burna razdoblja hrvatske povijesti. «Knjiga koja leži pred vama bavi se ljudima i prostorom u vremenu. Zamišljena je tako da u preglednom obliku, na što jednostavniji i zanimljiviji, ali i sveobuhvatniji način, prenese ono što su povijesna znanost te njoj srodne i pomoćne znanosti doznale o životu ljudi na hrvatskome povijesnom prostoru sve do današnjih dana. Izlaganje započinje pričom o prvim stanovnicima toga prostora o kojem posjedujemo i pisana i predmetna svjedočanstva. Bili su to Iliri i Kelti. Nakon toga pozornost se usmjeruje na dva naroda koji su svojim iznimnim djelovanjem utjecali na čitavo Sredozemlje. Riječ je o Grcima i Rimljanima. Višestoljetna je rimska vladavina ostavila neizbrisiv trag na budućem hrvatskom prostoru i odredila njegovu pripadnost zapadnome uljudbenom krugu. Dolazak Slavena na izmaku kasne antike i u osvit ranoga srednjeg vijeka označio je početak novoga doba. Među Slavene su se uskoro smjestili i Hrvati. Od toga se trenutka može pratiti sudbina hrvatskih zemalja u pravome smislu riječi, od nastanka prvih državnih tvorevina sve do suvremenosti. Najprije se opisuje život ranosrednjovjekovnoga hrvatskog društva pod domaćim vladarima. Zatim se razmatraju prilike u zajedničkom Ugarsko--hrvatskom Kraljevstvu u razvijenome i kasnome srednjem vijeku. Posebna pažnja posvećena je nepovoljnome značenju što su ga za povijest hrvatskih zemalja imala mletačka i osmanska osvajanja potkraj srednjovjekovlja. Potom se oslikavaju temeljna obilježja hrvatske povijesti tijekom gotovo četiri stoljeća neprekinute vladavine Habsburgovaca, vladarske kuće koja je presudno utjecala na povijest čitave srednje Europe. Napokon, putovanje prošlošću završava za hrvatsku povijest osobito burnim i prevratnim 20. stoljećem, od života u prvoj državnoj zajednici sa susjednom Srbijom, poznatom pod nazivom prva Jugoslavija, vihora Drugoga svjetskog rata i muka druge Jugoslavije, do stvaranja samostalne hrvatske države.»

(Autor:<https://www.mvinfo.hr/knjiga/2878/kratka-povijest-hrvatske-za-mlade-1-od-staroga-vijeka-do-kraja-18-stoljeca>) 20. 9. 2019.

Kulaš, Margareta: 150 geografskih naj, naj

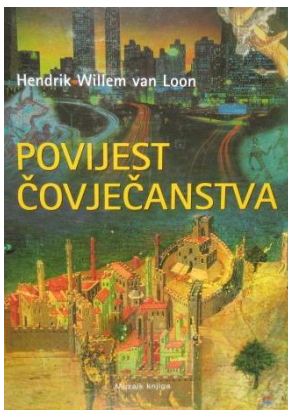
Planet Zemlja naš je dom, ali i mjesto fascinantnih prirodnih i geografskih pojava. Mora, planine, megalopolisi, šume, rijeke, velebne građevine... Bogatstvo prirodnih i ljudskom rukom stvorenih čuda gotovo je neizmjereno. Da bismo vam približili ono što je svuda oko nas, a što često i ne vidimo, skupili smo 150 geografskih naj naj zanimljivosti. Najveći, najmanji, najširi, najdublji, najviši, najstariji, najtopliji... 130 svjetskih i 20 hrvatskih naj naj samo su mali dio onoga što nas okružuje i čemu se divimo. Ako ste radoznali i neprestano tragate za nečim novim i zanimljivim - ovo je knjiga upravo za vas!

Lenz, Nikolaus: 1000 tajni Zemlje

Od čega je nastala Zemlja? Gdje nastaju vulkani? Zašto svijetle zvijezde padalice? Kako diše kukac ispod vode? Zastoje žumanjak pingvinskih jaja crven? Što se nalazi ispod Sjevernoga pola? Kako bakterije dolaze u tijelo? Naš je planet pun čuda i tajni.

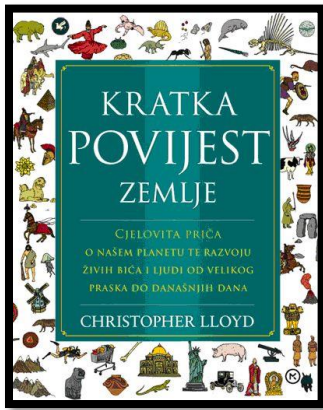
Ova je knjiga puna odgovora na pitanja o životu našega planeta, odgovora koji iznenađuju i začuđuju. Ribe, prašume, stanice, bakterije, mora — sve ono što nas okružuje fascinantnije je nego što možemo zamisliti — odgovori o svemu tome natjerat će nas da na svijet oko sebe gledamo drugim očima. Počnimo s čitanjem i drugačijim gledanjem svega oko sebe!

Loon, Hendrik Wilhelm van: Povijest čovječanstva

Ova je knjiga namijenjena onima koji nemaju vremena studirati debele povijesne udžbenike. Van Loon nam je pružio genijalno pisanu povijest čovječanstva, uspjevši to golemo gradivo pojednostaviti i učiniti pristupačnim i razumljivim za svakoga. Čitavi beskrajni sudbonosni put čovječanstva, pun promjena i obrata pokazuje nam se kad čitamo ovu knjigu i mi zadivljeno pratimo postanak, razvitak i propast pojedinih civilizacija i kultura te razumijevamo veze svega svjetskoga zbivanja. U ovom izdanju knjiga dolazi sa 125 ilustracija Ivana Hergešića.

U kapitalnoj i opsežnoj temi o povijesti čovječanstva može se puno pisati i napisati. U ovom popularnom i pristupačnom djelu ovaj se nizozemski autor približio brojnim čitateljima i maksimalno reducirao obrađene teme. Knjiga sadrži cjelokupnu ljudsku povijest u 77 poglavlja, i to bez svih onih zamornih brojki i godina, a koje ionako zanimaju samo povjesničare. Stoga se knjiga čita kao literarno djelo, što je za ovu temu pravi kuriozitet. Zanimljivo, lišeno brojki i pristupačno čak i onima koji ne vole povijest!

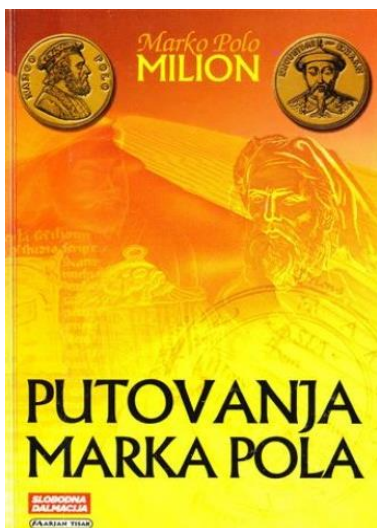

Lloyd, Christopher: Kratka povijest Zemlje

Ovo je cjelovita priča o našem planetu i razvoju živih bića i ljudi od Velikog praska do današnjeg dana. Koliko je star svemir? Kako je nastao život na Zemlji? Odakle na svijetu toliko vode? Što se dogodilo s dinosaurima? Tko je naš najstariji predak? Kad su ljudi otkrili vatru? Tko je izmislio pismo? Kako je znanost antičke Grčke oblikovala suvremeni svijet? Zašto je demokracija nastala u Grčkoj? Kako je islam pokrenuo globalizaciju? Zašto su se europski istraživači uputili u osvajanje svijeta? Može li se planet na kojem živi gotovo sedam milijardi ljudi dalje razvijati?

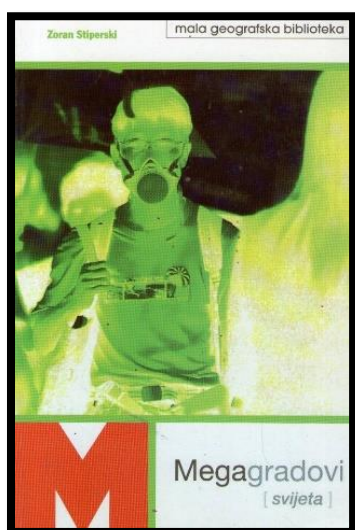
Jesmo li zaista nadmoćni u odnosu na druga živa bića? To su samo neka od pitanja na koja Ch. Lloyd odgovara u ovoj knjizi koja u jednoj sveobuhvatnoj priči pokriva 13,7 milijardi godina. Oslanjajući se na znanstvene discipline od astrofizike do zoologije, 'Kratka povijest zemlje?' donosi cjelokupnu prošlost Zemlje i pokazuje da su živa bića, svemir i sve na svijetu povezani.

Autor piše ovako: *Povijest je u problemima. Stručnjaci se zadubljuju u njezine odvojene komadiće, a vlade je cjepljaju tako da odgovara onome što su zamislile da im treba u obrazovanju. I, što je najgore, gotovo se nikad ne prikazuje u kronološkom slijedu. Koliko je star svemir? Kad je nastao život na Zemlji? Tko je najstariji čovjekov predak? Kako je drevna kineska znanost oblikovala suvremeni svijet? Zašto je demokracija nastala u Grčkoj?... Nije ni čudo da su mnogi danas zbunjeni činjenicom da nemaju odgovore na tako velik broj fundamentalnih pitanja, a ono što su naučili u školi svodi se na nekoliko podataka o kraljevima i kraljicama i o dva svjetska rata, a eventualno i nešto o bićima koja se zovu dinosauri. Znanje o prošlosti danas je raštrkano u toliko odvojenih znanstvenih disciplina i zakopano u toliko različitih knjiga da nije teško shvatiti zašto mnogi ljudi ne mogu uživati u onome što povijest može ponuditi, a da se pritom beznadno ne izgube ili zapetljaju. "Kratka povijest Zemlje" predstavlja putovanje koje počinje na samom početku, prije 13,7 milijardi godina. Koristeći se metaforom 24 sata, odnosno trajanja jednog dana, knjiga donosi priču o svemu što se dogodilo na Zemlji u četiri dijela: nastanak svemira i života na Zemlji prije ljudi (1. dio: Majka priroda); evolucija čovjeka kao dijela prirodnog svijeta (2. dio: Homo sapiens); razvoj niza različitih ljudskih civilizacija (3. dio: Naseljavanje); te stapanje tih civilizacija i prirodnog svijeta u globalnu cjelinu (4. dio: Globalni svijet). Pri pisanju priče koja čini ovu knjigu nastojao sam se koristiti što većim brojem izvora i oslanjati se na najnovija znanja o svijetu u kojem živimo. Uložio sam najveći trud da izbjegnem pogreške, ali kad pišete o tolikom rasponu povijesnih događaja, tko zna kakvi se sve gremlini mogu tu i tamo uvući u knjigu?... Nadam se da sam uspio ispričati na jedinstven način povezanu priču koja uspostavlja vezu između ljudskih civilizacija i evolucijske biologije, moderne znanosti i prapovijesne umjetnosti te nastanka svjetskih religija i nezaustavljivih sila majke prirode. Bio je to projekt koji mi je donio mnogo radosti i izmijenio moj život - te me poveo na put milijarde godina u prošlost i nekoliko puta oko svijeta. Uvjerio me, u većoj mjeri nego ikada prije, da cijelu povijest treba promatrati kao jedinstvenu priču koja je napisana u kronološkom slijedu i tako da je svatko može razumjeti. To je bio moj glavni cilj. Nadam se da će, dok budete čitali ovu knjigu, i vaši vidici postati jasniji, kao što se to tako snažno dogodilo i meni. Christopher Lloyd, lipanj 2008. (<https://www.mvinfo.hr/knjiga/6562/kratka-povijest-zemlje>, 12. 10. 2020.)*

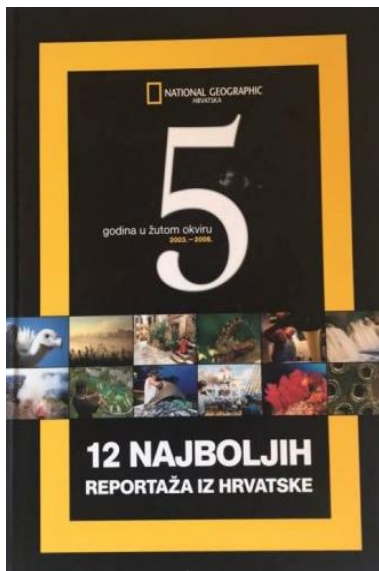
Polo Marko: Milion- putovanja Marka Pola

Mlečanin dalmatinskog podrijetla Marko Polo (rođen 1254. u Korčuli) ostavio nam je jednu od najslavnijih putopisno-znanstvenih knjiga srednjeg vijeka. Libar o njegovim putovanjima, Milion, bio je obvezna lektira svih avanturističkih duhova koji su kasnije otkrivali pomorske putove i nepoznate kontinente. Marko Polo (1254.–1324.) nesumnjivo je najčuveniji istraživač sa zapada koji je prošao zemljama na takozvanom putu svile. Svojom odvažnošću, svojim pisanjem i utjecajem nadmašuje sve ostale putnike. Njegova putovanja Azijom, započeta 1271., trajala su 24 godine. Dospio je dalje nego ijedan od njegovih prethodnika, s onu stranu Mongolije, do Kine. Postao je povjerenik Kublaj-kana (1214.–1294.) i služio mu u mnogim diplomatskim misijama. Proputovao je čitavu Kinu i vratio se da nam, dok je kao ratni zarobljenik bio zatočen u đenovskoj tammici, ispriča čudesnu i jedva vjerojatnu povijest koja je zatim postala najveći i neodoljiv putopis sa fascinantnim opisima različitih društava, njihovih religija, običaja, obreda i načina života. Upoznao nas je s nepoznatim začinima, egzotičnim biljem, divljim zvijerima, dragim kamenjem, i to živo i neposredno opisao u svojim zapisima.

Stiperski, Zoran: Megagradovi svijeta

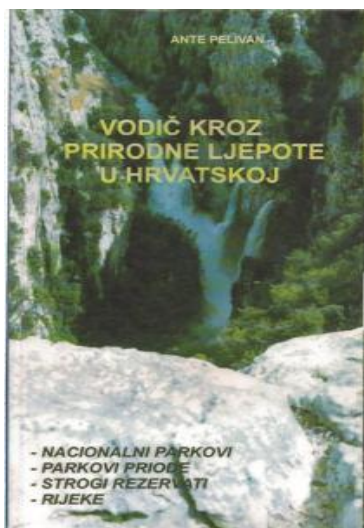
U ovoj maloj knjižici aktualizira se tema nastajanja golemih gradskih aglomeracija u siromašnom svijetu i rast moći nekolicine svjetskih gradova iz razvijenog svijeta. Kao izvore podataka autor navodi statistička izdanja, studije, časopise i knjige UN-a, Svjetske banke, Azijske razvojne banke, Europske unije, Svjetske zdravstvene organizacije i Europske agencije za okoliš. Prvi dio knjige daje osnovne demografske pokazatelje kretanja stanovništva (pogotovo gradskog) u svijetu. Dalje se pristupa problemima megagradova u siromašnom svijetu (razlozi nastajanja, razvijenost, rizici života u gradu, odlaganja otpada, upravljanja, smanjivanje siromaštva...). Treći dio bavi se globalizacijom i pojmom globalnih gradova, a u posljednjem dijelu kratko su prikazani nasumce izabrani megagradovi širom svijeta. Kao dodatak slijedi kratak tekst o Zagrebu u mreži europskih gradova.

12 najboljih reportaža iz Hrvatske, National Geographic

U knjizi se nalazi 12 najboljih reportaža iz Hrvatske objavljenih u magazinu National Geographic Hrvatska. Knjiga je izdana povodom 5. obljetnice hrvatskog izdanja najpopularnijeg svjetskog znanstveno-popularnog časopis *National Geographic Hrvatska* i 120 godina Društva National Geographic. U proteklih pet godina reportaže iz Hrvatske načinjene objektivima i perima hrvatskih autora, osvojile su mnoga priznanja kao najbolje među reportažama iz 37 zemalja u kojima se tiskaju lokalna izdanja 'National Geographica', priskrbivši hrvatskom izdanju zavidan ugled. Ovom monografijom s ponajboljih 12 reportaža ih Hrvatske u svojoj prvoj petoljetki 'National Geographic Hrvatska'

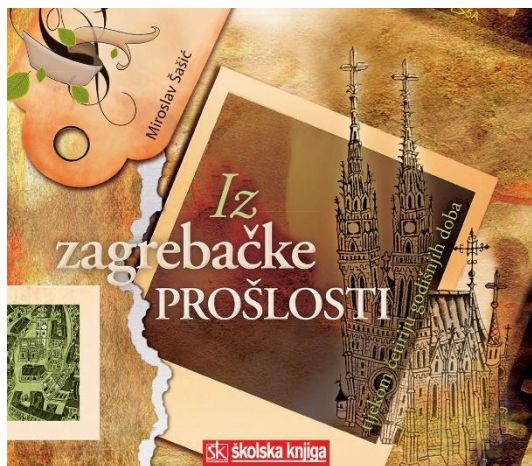
obilježava svoj peti rođendan jer verba volant, scripta manet.

Pelivan, Ante: Vodič kroz prirodne ljepote u Hrvatskoj

U vodiču su opisane prirodne karakteristike Hrvatske. Predstavljene su nacionalni parkovi, parkovi prirode i strogi prirodni rezervati. Knjiga Ante Pelivana podijeljena je u dva dijela. Prvi govori o prirodnim osobinama Hrvatske, tj. o njenim geološkim i morfološkim karakteristikama. Drugi dio posvećen je zakonom zaštićenim područjima, te zakonom zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama. U ovom su dijelu ukratko opisani hrvatski nacionalni parkovi, parkovi prirode, rezervati, jezera, rijeke, gorja, botanički vrtovi i arboretumi. Knjiga je obogaćena fotografijama prirodnih ljepota Hrvatske.

U ovoj knjizi-vodiču posebna je pozornost posvećena zaštićenim područjima, koja imaju veliku biološku i ekološku vrijednost. Osim toga, opisana su i neka druga područja koja nisu zakonom zaštićena, ali zbog prirodne ljepote i posebnosti mogu biti zanimljiva za ljubitelje prirode. Neki od tih lokaliteta su i «skriveni», tako da su vrlo malo poznati među ljubiteljima prirode, a o našoj široj javnosti da se i ne govori. Ova knjiga više pruža osnovne spoznaje o prirodnim karakteristikama pojedinih lokaliteta, a manje je zamišljena samo kao vodič. Takav pristup čini se opravdanim, jer svatko će za sebe izabrati najbolje pravce kretanja i razgledavanja pojedinog lokaliteta.

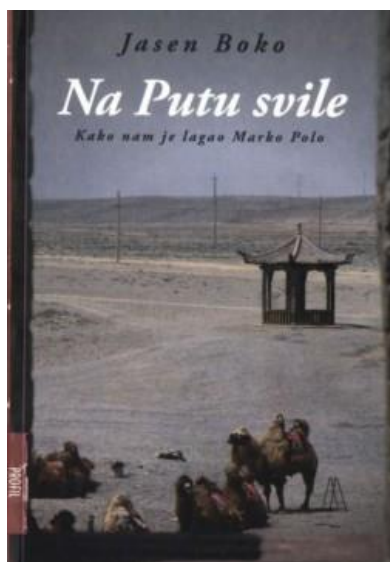
Šašić, Miroslav: Iz zagrebačke prošlosti

Jeste li znali da proljeće u Zagrebu najprije stiže u Botanički vrt? Zašto Dan grada obilježavamo na spomendan Majke Božje Kamenitih vrata? Gdje su prije dva stoljeća Zagrepčani ljeti pronalazili osvježenje? Kako je Zagreb postao metropola i zašto je uspinjača imala više sreće od *Samoborčeka*? Zanimaju li vas odgovori na ta pitanja i volite li Zagreb, sigurno ćete zavoljeti i ovu knjigu.

Ona nas vraća u zagrebačku prošlost, od najstarijih vremena – kad Zagreba još nije ni bilo, do suvremenih dana. Kao zbirka priča koje su vezane uz godišnja doba u kojima su se događale, ova knjiga donosi niz crtica – (ne)običnih storija o stvarnim događajima iz povijesti, o najrazličitijim temama koje su bile dio svakodnevice staroga Zagreba, a koje će vama zasigurno postati zanimljivo štivo kroz cijelu godinu. Opisujući niz stvarnih događaja iz povijesti starog Zagreba i vezujući ih uz smjenjivanje godišnjih doba, ova će knjiga onima koji vole Zagreb biti veoma zanimljivo štivo. Nizom neobičnih ali istinitih priča koje su se dogodile u proljeće, ljeto, jesen ili u zimu, upoznat će se zagrebačka prošlost od najstarijih vremena do danas.

Preporuka putopisnih romana za čitanje

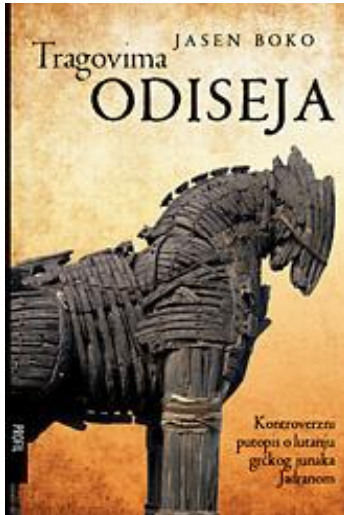
Jasen Boko: Na putu svile

Slijedeći tragove Marka Pola i putujući isključivo lokalnim sredstvima prijevoza, Jasen Boko zalazi u srce središnje Azije otkrivajući u teškim uvjetima za bilo kakav turizam, i jednoga drugačijeg sebe.

Deve, auto-stop, magarci, džipovi, derutni autobusi, prijevozna sredstva koja smo u Europi odavno zaboravili, njegovo su osnovno sredstvo prijevoza pa se putopis čita kao napeto štivo u kojem na svakoj stranici otkrivamo čuda života za koji nismo znali da još postoji na početku trećeg milenija. Izgubljeni pustinjski gradovi, zaboravljene religije i mali ljudi svakodnevice su ovog prolaza kroz vrijeme, a kulturni milje iz kojeg autor dolazi omogućuju mu da duboko uđe u povijesne veze i zaboravljene civilizacije.

Jasen Boko: Tragovima Odiseja

Hoće li nakon ove knjige, prepune argumenata kako je upravo Jadran more u kojem se prije tri milenija izgubio itački kralj, Homerova Odiseja i dalje biti čitana isključivo kao fikcija?

Ili ćemo, poneseni dokazima Jasena Boke, povjerovati da je Odisej nimfu Kalipsu zaista susreo na Mljetu, da je Kirku našao na Korčuli, a Polifema na Hvaru, nikako ne na Siciliji, kako tvrdi općeprihvaćeni književno-povijesni mit?

I jesu li današnji Dalmatinci daleki potomci onih silnih Homerovih ljudoždera, čudovišta i kiklopa, ali i fatalnih nimfa s kojima se Odisej mučio deset godina kako bi se vratio Penelopi, koja možda i nije bila uzor vjernosti i strpljivosti?

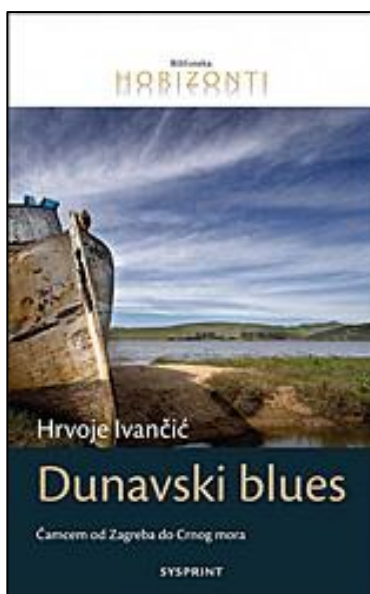
Jasen Boko: Peta strana svijeta

U ovoj knjizi svaka rečenica traži da na tren zatvorimo oči, pa se izgubimo negdje u masi višemilijunskih gradova, ili na širokim i pustim bulevarima Istoka, naoružani znatiželjom.

Boko nudi svoj jug, svoj sjever, svoj istok i svoju petu stranu svijeta, onu koja se čini jedinom mogućom alternativom konzumentski mrzovoljnom Zapadu. Ne nudi na slijepo, već na osnovu viđenog i proživljenog.

A pri tom daje i informaciju i priču lokalnoga puka, i jasnu poruku tko je u tom velikom svijetu pozitivac, a tko negativac. Dok zajedno s njim hodamo ulicama gradova o kojima nismo stigli ni razmišljati, osjećamo se kao aktivan sudionik, a ne promatrač. Peta strana svijeta se čita često, lagano i ugodno.

Hrvoje Ivančić: Dunavski blues

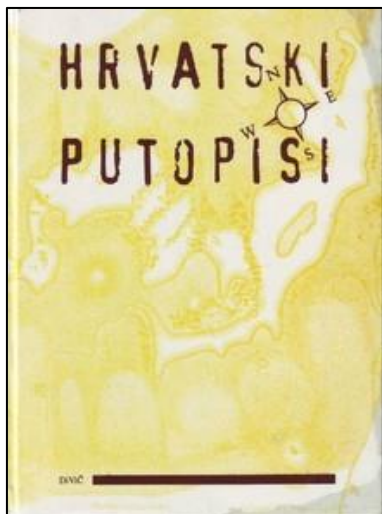
Dunavski blues – priča o dvojici prijatelja koji se upute na putovanje od Zagreba do Crnog mora, gumenim čamcem! To je priča o rijeci, o ljudima uz rijeku i o prijateljstvu. Krajem prošlog stoljeća izumrla je riječ avanturizam. Otkriven je baš svaki kutak mile nam planete, gibanja su se svela na turizam, a svako traganje za avanturama pretvorilo se u pretenciozno poziranje.

Međutim, s vremena na vrijeme pojave se ljudi koji nas svojim nenametljivim stilom, istinskom željom za slobodom i odgovarajućim pozitivnim ludilom u glavi vrata u ta dobra stara pustolovna vremena. Hrvoje Ivančić je željan slobode, a ono što je najvažnije, zna sjajno ispričati priču. Ova je baš takva, zabavna, edukativna i literarno vrlo vrijedna. Opustite se i zaplovite!

Hrvoje Ivančić i Tito Trojak na malom gumenom čamcu dva su mjeseca plovili Savom i Dunavom od Zagreba do Crnog mora. Put je bio dug 2000 km i trajao je skoro 2 mjeseca. Pet godina kasnije, Ivančić je dojmove s putovanja zabilježio u knjizi, i dobili smo

priču o rijeci, o ljudima uz rijeku i o prijateljstvu. "Tamo se Dunav s širine od gotovo 5 km sužava na samo 100 metara. Ulazi kao u dugačku dvoranu omeđenu visokim stijenama koje vas svakog časa mogu smrviti. Kada zapuše košava valovi se dižu do visine

jednog metra i doslovno vas nose. Potpuno ste bespomoćni. U Đerdapu smo izgubili pola stvari sa čamca i nasukali se na hrid, a čamac nam je te noći otrgnut olujom jednostavno pobjegao. Pomislio sam u jednom trenutku da je sve gotovo!", prepričao je Ivančić.

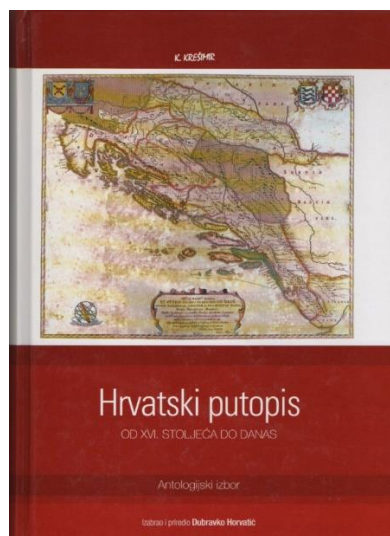
HRVATSKI PUTOPISI, priredio Vinko Brešić

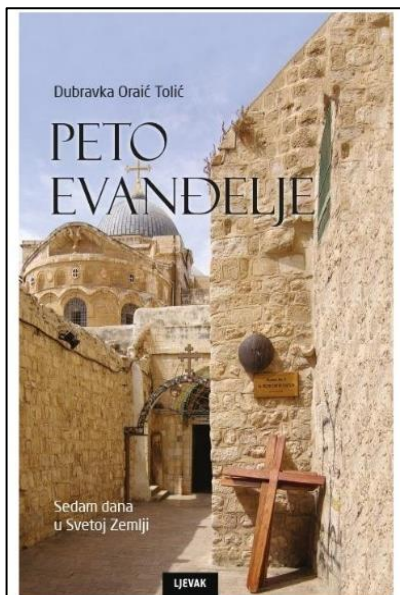
Zbirka reprezentativnih predstavnika putopisnoga žanra u hrvatskoj književnosti 19. i 20. stoljeća s njihovim odabranim putopisima. Osim uvodnoga članka o putopisu, posebnom se bilješkom opisuje svaki uvršteni pisac i njihova putopisna literatura.

U knjigu je uvršten 21 putopisac od Nemčića i Putositnica do Putovanja spaljenom zemljom Dubravka Jelčića i sadrži i bilješke o svakom putopiscu te kazala imena osoba i mjesta.

Hrvatski putopisi od XVI. stoljeća do danas, priredio Dubravko Horvatić

Ovim opsežnim izborom obuhvaćeni su hrvatski autori putopisa od Hektorovićeve "Ribanja i ribarskog prigovaranja", koje je tiskano 1568. g., preko odlomaka iz prvoga žanrovski čistog hrvatskog putopisa, "Putovanje k Jeruzolimu god. 1752." Jakova Pletikose, zatim autora iz 19.-og st., kada se bilježi pravi procvat putopisa, pa do tekstova objavljenih krajem 90.-tih godina 20.-og st. Sastavljač je nastojao predstaviti najznačajnije i najzanimljivije hrvatske autore koji su objavljivali radove s putopisnom tematikom, bilo kao samostalne tekstove, bilo kao dijelove uspomenske proze. Svaki pojedini autor predstavljen je ulomcima iz djela koje je za njega najkarakterističnije. Zastupljena građa prikazuje interes autora za različite krajeve, kako u domovini, tako i u raznim zemljama svijeta.

Dubravka Oraić Tolić: *Peto evanđelje – sedam dana u Svetoj zemlji*

Knjiga Dubravke Oraić Tolić *Peto evanđelje: Sedam dana u Svetoj Zemlji* prvi je suvremeni književni putopis u nas o posjetu biblijskim mjestima i Izraelu. Efektni naslov citat je poznate sintagme Ernesta Renana iz studije *Život Isusov*. „Peto evanđelje“ izražava najdublji dojam svakoga putnika koji se uputi na izvorne prostore kršćanstva: čudesnu podudarnost biblijskih tekstova i sakralne arhitekture.

Nastajući u dugim stoljećima rušenja i građenja u tri sloja na istim mjestima (ranokršćanske crkve i bazilike između 4. i 7. stoljeća, križarska arhitektura od 11. do 13. stoljeća te raskošna moderna arhitektura 19. i 20. stoljeća) arhitektura Svete Zemlje govori kamenim jezikom Biblije.

Autoricu su na putovanju fascinirala tri fenomena: kršćanska imagologija utjelovljena u arhitekturi, židovski kultovi zemlje, vode, pustinje i sjećanja te začudna isprepletenost triju monoteističkih religija: kršćanstva, judaizma i islama. Naziv „Sveta Zemlja“ (Terra Sancta) nije nastao slučajno. Na malome trokutu u starome Jeruzalemu natiskala se na istim mjestima iskonska svetost svih triju abrahamskih religija. U tome je čar i tisućljetna uznemirenost Svete Zemlje...

Popis putopisnih knjiga domaćih autora – izbor:

Davor Rostuhar:

- ✚ **Samo nek' se kreće** – putovanje biciklom od Zagreba do egipatskih piramida
- ✚ **Na putu u skrivenu dolinu:** umijeće prihvaćanja besmisla – putopisna i fikcijska proza, filozofska potraga na putovanju srednjom i južnom Azijom
- ✚ **Džungla** – sedam ekspedicija u najzabačenije džungle svijeta, u potrazi za potpunom divljinom, ostatkom praiskonskog raja na zemlji
- ✚ **Degustacija slobode:** Zašto putujemo i kako time mijenjamo svijet – putovanje kroz putovanje, zašto putujemo, tko su turisti, a tko putnici, kako mijenjamo svijet putovanjima...
- ✚ **U zemlji zmaja** – knjiga nastala na putovanju u azijsku državu Butan i tamošnja zabačena mjesta podno Himalaje
- ✚ **Polarni san** – Prva hrvatska ekspedicija na Južni pol Davora Rostuhara, kojom je postao prvi Hrvat i 26. osoba na svijetu koja je uspjela sama, hodajući na skijama i bez ikakve pomoći, prijeći 1163 km od ruba Antarktika do Južnog pola

Hrvoje Šalković:

- ✚ **Pala karta** – Nastao je kao logičan slijed zapisa s putovanja, takozvanih week reporta koje Šalković već čitavo desetljeće šalje prijateljima s raznih skitnji. Odlazak u Ameriku bez čvrstog plana.
- ✚ **Pravi se da ovo nisi vidio** – Putovanje Zapadom, jedini orijentir na tom putu jest bijeg od dosade i obračun s njom kada pokuša zagospodariti.
- ✚ **Nulti meridijan** – autobiografski, putopisni roman koji se oslanja na Šalkovićevo devedeset i sedam dana dugo putovanje oko svijeta.

✚ **com.opanci.com.obojci** – zbirka kratkih priča

✚ **Sedam strana svijeta** – Želite li znati kako je putovati Antartikom, Galapagosom, Mongolijom, Haitijem ili Mozambikom? Želite li čitati štivo koje vas svojom svježinom i autentičnošću katapultira ravno na mjesto zbivanja, onda je ovo prava knjiga za vas.

Dvina Meler:

✚ **Za sve je kriv Tom Sawyer** – kad nešto krene krivo na putovanjima iz snova = Putovanja ne teku uvijek glatko, a problemi koje na putu doživimo znaju itekako upotpuniti sliku rajskih pejzaža s prospekata i razglednica.

✚ **Nepodnošljiva lakoća putovanja** – 100 stvari koje na putu život znače

Željko Malnar:

✚ **U potrazi za staklenim gradom** = Autori kao neka vrsta hrvatskog Corta Maltesea i njegova prijatelja Rasputina, putuju Turskom, Iranom, Indonezijom, Indijom, Afganistanom, Tibetom... u potrazi za mističnim tajnama, paralelnim svjetovima ali i za samim sobom.

Stipe Božić:

✚ **Put na vrh svijeta**

✚ **Svete planine svijeta** = Hodočasteći oko svetih planina Stipe Božić zabilježio je priče i vjerovanja ljudi koji pod njima žive, ukazavši nam još jednom na bogato duhovno i kulturno nasljeđe koje se temelji na suživotu čovjeka s prirodom.

✚ **7 vrhova** = Na najvišim vrhovima svih kontinenata; izvještaj o ostvarenim snovima, o pobjedama nad prirodom i nad vlastitim slabostima ili kušnjama popustljivosti. Međutim, ona nema trijumfalističkih naglasaka, premda ne krije izraza zadovoljstva i sreću zbog uspjeha.

✚ **K2 – Trijumf i tragedija** – potresna je i dramatična priča o usponu na "Divlju planinu", sportskom trijumfu koji se prilikom silaska s vrha pretvorio u tragediju i grčevitu borbu za preživljavanje. Visinska bolest, gubitak vida, pad u ledenjačku pukotinu samo su neki od problema koji su snašli dvanaesteročlanu međunarodnu ekspediciju s kojom je Stipe Božić osvojio „Divlju planinu“.

Potražite i ostale putopisne ili pustolovne romane suvremene književnosti i uživajte u najboljim putopisnim romanima današnjice, kao i u klasicima

HRVATSKI POVIJESNI ROMANI ZA MLADE

1. Aralica: Duše robova
2. Aralica: Psi u trgovištu
3. Aralica: Grmovi divljih ruža
4. Aralica: Put bez sna
5. Aralica: Graditelj svratišta
6. Aralica: i drugi njegovi romani
7. Đalski: U noći
8. Kumičić: Začuđeni svatovi
9. Kumičić: Urota Zrinsko-frankopanska

10. H. Thode: Frankopanov prsten
11. J. E. Tomić: Opančareva kći
12. J. E. Tomić: Zmaj od Bosne
13. A. Šenoa: Seljačka buna
14. A. Šenoa: Kletva
15. A. Šenoa: Prosjak Luka i Prijan Lovro
16. A. Šenoa: Zlatarovo zlato
17. A. Šenoa: Branka; Karanfil s pjesnikova groba
18. P. Zoranić: Planine
19. M. C. Nehajev: Vuci
20. Zagorka: Republikanci
21. Zagorka: Kći Lotrščaka
22. Zagorka: Vitez slavonske ravni
23. N. Nekić: Jean ili miris smrti;
24. N. Nekić: Burik; N. Nekić: Hrvatske heroine
25. Julienne Eden Bušić: Ljubavnici i luđaci
26. B. Meandžija: Trči, ne čekaj me
27. I. Simić Bodrožić: Hotel Zagorje
28. M. Twain: Ivana Orleanska (odličan roman, iako nije hrvatski)
29. H. Hitrec: Špilberk ; Kolarovi; Što Bog dade i sreća junačka

Putopisni romani i novele

1. HRVATSKI PUTOPISI, sabrani putopisi (antologija)
2. P. Pavličić: Dunav
3. Jasen Boko: Na putu svile
4. J. Boko: Tragovima Odiseja
5. J. Boko: Dioklecijan
6. J. Boko: Peta strana svijeta
7. Milana Vuković Runjić: Proklete Hrvatice, I. i II.
8. M. Vuković Runjić: Proklete kraljice
9. Ivančić: Dunavski blues
10. Matko Peić: Skitnje
11. Matoš: Novele
12. Đalski: Pod starim krovovima
13. Rostuhar: Polarni san
14. Jasna Horvat: Antiatlas

Conrad, Joseph – Srce tame
Kipling, Rudyard – Knjiga o džungli
London, Jack – Zov divljine
London, Jack – Otok s blagom/ Dr. Jekyll i gospodin Hyde
Melville, Herman – Moby Dick
Sienkiewicz, Henryk – U pustinji i prašumi
Verne, Jules – 40 000 milja pod morem
Verne, Jules – Put u središte zemlje
Verne, Jules - Put oko svijeta u 80 dana
Twain, Mark – Pustolovine Huckleberry Finna
Twain, Mark – Yankee na dvoru kralja Athura
M. Twain: Ivana Orleanska
Orhan Pamuk: Istanbul
Maja Lunde: Plavetnilo; Povijest pčela i dr.
Karl- Markus Gauss: Oči Zagreba